

страны его обучения. Особенно эффективно такая работа может быть проведена с помощью средств интерактивной доски SMARTboard.

Одним из видов организации комментария на экране интерактивной доски может быть гиперссылка в изучаемом тексте, посредством которой преподаватель переходит на отдельный экран. Комментарий в этом случае является не только текстовой справкой, но и снабжается разнообразным иллюстративным материалом, в виде фотографий, рисунков, схем, видео и аудиоиллюстраций. В этом случае основной экран не загромождается избыточной информацией.

Средства SMARTboard также позволяют одновременное использование двух экранов. Если комментарии к тексту небольшого объема, то их можно организовать на втором экране параллельно основному тексту.

В том случае, если текст можно прокомментировать единичными иллюстрациями, их можно расположить прямо в поле текста в режиме «возникновение». Активируют такую иллюстрацию-комментарий в момент прочтения.

Способы организации комментариев к тексту в интерактивной среде могут быть различными. Но основным требованием остается качество содержания и соответствие лингводидактическим задачам обучения чтению.

Литература:

- 1.Лихачев Д.С. О филологии. М.: Высшая школа, 1989. – 208 с.
- 2.Лотман Ю.М. Структура художественного текста // Об искусстве. СПб., 1998. – 285 с.
- 3.Коробейникова Н.Н. Онтология комментария и его роль в понимании иноязычного художественного текста. Дисс. ... канд. филол. наук. Барнаул, 2006. – 202 с.
- 4.Рейсер С.А. Палеография и текстология. М., Просвещение, 1970.

Контроль знань іноземних студентів з російської мови в аграрному вищій

Тихоненко О.В.

Харківський національний аграрний університет імені В.В.Докучаєва

м. Харків, Україна

e-mail: tykhonenko_olena@ukr.net

В умовах інтеграції вищої школи України в європейський загальноосвітній процес значно зростає роль контролю знань студентів, що веде

до необхідності вивчення питання організації засобів діагностики якості навчання з російської мови як іноземної основних курсів. Головними чинниками організації мовної підготовки є насамперед система навчальних планів, програм, засобів діагностики навчання. Особливості навчання РМІ полягають у модернізації методичної системи згідно з положеннями загальноєвропейських документів із мовної освіти [2]. Оцінка якості знань із дисципліни «Російська мова» ставить питання про критерії комунікативних здібностей іноземних здобувачів вищої освіти і потребує новітніх підходів до оцінювання знань. Тому контроль є невід'ємною складовою навчання, мета якого – оцінка навчальних досягнень студентів в оволодінні російською мовою згідно з визначеним чинною програмою рівнем знань, оцінка ефективності навчального процесу, підвищення мотивації до навчання. Система контролю має комунікативну спрямованість, дозволяє визначити рівень сформованості навичок і вмінь мовлення, характеризується зв'язністю і поступово зростаючою складністю, містить поточний і підсумковий види контролю. Мета різних видів контролю має відповідати завданням і змісту навчання. Результати контролю виступають показниками успішності студентів, що можна співвіднести з очікуваними навчальними досягненнями іноземних студентів в оволодінні російською мовою для адаптації до реалій і завдань життєдіяльності в іншомовному середовищі та подальшого спілкування в професійній сфері.

Навчання іноземців починається із вхідного тестового контролю, який є обов'язковим під час їхнього вступу до вишу. Цей перший вид контролю спрямовано на перевірку початкової мовної підготовки (елементарний та базовий рівні володіння російською мовою) і виявлення прогалин у мовних знаннях, а також орієнтований на коригувальний процес. Оцінка рівня базових знань за допомогою вхідного тестування виявляє якість знань, навичок і вмінь іноземних учнів, ступеня засвоєння ними мовного матеріалу на підготовчому відділенні або у шкільному курсі (не нижче рівня В1). Так, вхідний контроль містить тестові завдання з вибору правильної форми іменника, прикметника,

займенника, дієслова, складного речення тощо; читання тексту і завдання у тестовій формі до нього.

Навчання іноземців ХНАУ ім.В.В.Докучаєва починається з коригувального курсу РМІ. Оцінювання їхньої успішності передбачає насамперед оцінювання поточної навчальної діяльності та підсумковий контроль. На кафедрі мовних дисциплін розроблено навчально-методичні комплекси, де враховано використання поточного, проміжного та підсумкового контролю як засобів діагностики навчання.

Досвід викладання російської мови на основних курсах свідчить, що під час оцінювання знань іноземців традиційні форми контролю знань не завжди є ефективними. Використання тестової форми контролю є максимально об'єктивним та економним, значно активізує навчальний процес. Тестування надає можливість об'єктивно оцінювати знання студентів певних етапів навчання, а також виявити рівень підготовки іноземних студентів до засвоєння нових мовних знань, визначити рівень сформованості навчально-пізнавальних і навчально-професійних навичок та вмінь. Очевидно, що тестовий контроль доповнює існуючі традиційні форми контролю [3:154], проте не замінює їх, а тому для об'єктивного оцінювання комунікативної компетенції студентів необхідне дотримання оптимального співвідношення тестових і нетестових форм контролю [1].

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті. Це дає можливість викладачеві перевірити рівень володіння мовним матеріалом і рівень сформованості мовленнєвих умінь та навичок. Означений контроль реалізується як на практичних заняттях, так і під час написання контрольних робіт. Завдання для проведення поточного контролю розробляються викладачами з урахуванням особливостей навчання мови на відповідному курсі.

Проміжний контроль проводять у кінці кожного модуля у вигляді тестування на перевірку насамперед лексичної і граматичної компетенції (наприклад, протягом I курсу мовний матеріал розраховано на 280 аудиторних

годин і 80 годин самостійної роботи (12 модулів) – 6 тестів; на II курсі – 210 год і 60 год самостійної роботи (9 модулів) – 4 тести; упродовж III курсу – 140 год і 50 год самостійної роботи (6 модулів) – студенти виконують 3 тести проміжного контролю.

Підсумковий контроль проводять у кінці кожного семестру (їх 6) у формі диференційованого заліку протягом трьох років навчання іноземних студентів. Залік складається з двох частин – письмової та усної. В основі письмової частини покладено такі різновиди роботи: текст на аудіювання (прослухання і відповіді на запитання за змістом); текст для читання (прочитання і складання плану або запитань до тексту). Усна частина проводиться у формі бесіди з викладачем за вивченими темами соціокультурного та професійного спрямування. Обидві частини застосовуються з метою перевірки сформованості вмінь та навичок у рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності, а також рівня лексичної і граматичної компетенції.

Вважаємо за доцільне проводити тестування під час вхідного і проміжного контролю знань. Використання різних форм контролю (традиційних і новітніх) на заняттях з російської мови як іноземної сприятиме підвищенню ефективності навчання.

Література:

1. Авдейчик Л.Л. Специфика компьютерных тестов по РКИ в медицинском вузе [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.bsmu.by/files/category17/91/>.
2. Концепція мовної підготовки іноземців у вищих навчальних закладах України / Н.І.Ушакова, В.В. Дубічинський, О.Н. Тростинська // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки: зб. наук. пр. Вип. 19. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – С. 136-146.
3. Пушкарёва Е. Н. Организация контроля при изучении иностранными студентами языка специальности // Проблемы современной освіти: зб. науч.-метод. пр.– Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – Вип. 2. – С. 150–156.